

KIRIMLI SELİM DÎVÂNE'NİN HAYATI, ESERLERİ VE ŞİİRLERİ

Cemâl Kurnaz* - Mustafa Tatcı**

Hayatı:

Aslen Kırımlı olan Selim Dîvâne, kaynaklarda "Şeyh Selim el-Kırımî, Kırımlı Selim Baba, Selim el-Kâdirî el-Alevî" künye ve nisbeleriyle anılan şöhretli bir Kâdirî müşşididir. Ondan bahseden kaynaklarda doğum yeriyle ilgili herhangi bir bilgi bulunmamakla birlikte, onun Kırımlı olduğu özellikle vurgulanmaktadır. Doğum tarihi, ailesi, şeceresi, evliliği ve çocukları hakkında da bilgimiz yoktur.

Gençlik yıllarında İstanbul'a gelen Selim Dîvâne, burada medrese öğrenimi görmüş, mezuniyetinden sonra Bosna'ya kadı olarak tayin edilmiştir. Bu vazife sırasında tanıdığı Şeyh Muhammed Efendi adında bir müşşide intisap ederek kadılıktan ayrılmıştır. Adı geçen şeyh vefat edince Selim Dîvâne Kesriyye Kâdirî tekkesi şeyhlerinden Şeyh Hüseyin Hamdi Efendi'ye bağlanmıştır.¹ Bundan sonra gerekli riyâzat, mücâhede ve mücadeleden sonra seyr ü sülûkunu tamamlayan Selim Dîvâne kâmil ve hilafet sahibi bir sûfi olarak irşada memur edilmiştir.² Onun ilk defa Üsküp'e gönderildiğini Burhânü'l-Ârifîn adlı eserinden öğreniyoruz.³ Burada ne kadar kaldığını bilemiyoruz. Oradan Selanik vilayetinin merkez kazalarından olan Köprülü'ye geçen Selim Dîvâne, artık ömrünün sonuna kadar burada ikamet etmiştir. Onun, eserlerini Köprülü'ye yerleştikten sonra kaleme aldığı anlaşılmaktadır.

Selim Dîvâne'nin uzun müddet halkın irşadıyla uğraştığını söylemek pek mümkün değildir. Zira, mahlas olarak kullandığı "Dîvâne" lakabından da anlaşılacağı gibi o cezbeli

* Prof. Dr. Gazi Eğitim Fak. TDE Böl.

** Yrd. Doç. Dr. Gazi Eğitim Fak. TDE Böl.

1 Selim Divane, *Burhânü'l-Ârifîn*, Diyanet İşleri Başkanlığı Ktb., No: 1659. vr. 1 b.

2 Köstendilli, *Bahrü'l-Velâye*, vr. 194 a.

3 *Burhânü'l-Ârifîn*, vr. 45 a.

bir mizaca sahiptir. Köstendilli Şeyh Süleyman Efendi'nin "meşreb-i melâmet kendilerine galib olup ekseri sekr ü mahviyyet ile olduğundan Selim Dîvâne demekle ma'ruftur."⁴ şeklindeki tesbitleri de bu hususu doğrulamaktadır. Selim Dîvâne, cezbeli kimliğini, melâmet halini şiirlerine de yansıtmıştır:

*Çaldum melâmet tablını hîçe saydum varumı
Aşkda yakup kârımı yönüm Allah'a döndüm*

*

*Çün bana Mecnun dinildi dostumun mecnûnuyam
Ehl-i aklın aklı irmez bir aceb dîvâne yem*

Selim Dîvâne, H. 1170/M. 1757 tarihinde Köprülü'de vefat etmiştir. Kabri yaşadığı dergâhın haziresinde bulunmaktadır.⁵

Eserleri:

Selim Dîvâne, tasavvufî görüşlerini çeşitli eserlerinde dile getirmiştir. Genellikle nazım-nesir karışık olarak kaleme alınan bu eserlerde samimi, sade, anlaşılır bir dil kullanmıştır. Bazı tasavvufî makam ve halleri, arada yazdığı şiirlerle açıklamıştır. Tesbit edebildiğimiz eserleri şunlardır:

1. **Burhânü'l-Ârifîn ve Necâtü'l-Gâfilîn:** Selim Dîvâne'nin en önemli eseridir. Muhtevası ve hacmi bakımından bir tasavvuf klâsîği sayılabilir. Bazı nüshalarda "Necâtü'l-Ârifîn" şeklinde geçmektedir. Selim Dîvâne bu eseri, tevhid konusunun halk ve mutasavvıflar tarafından nasıl anlaşıldığı ve anlaşılması gerektiğini açıklamak amacıyla yazmıştır. "Sebeb-i Tahrîr"de eserin adını ve yazma sebebini şöyle anlatır:

"... tecelliyât-ı Bârî ile fenâ fi'llâhda fenâ-ender-fenâ ve bi'l-külliyeye mahv u müstağrak olup *izâ temme'l-fakru fe-hüvallah* mantukunca lisân-ı sırdan bilâ-harf ve lâ-savt sâdir ilm-i ledünni tahrîr ve on bir bâb üzerine tertîb olup Burhânü'l-Ârifîn tesmiye ölmüdü."⁶

Eserin her bir bâbında şu konular işlenmektedir:

Birinci bâb: Ma'rifet-i nefis ve ma'rifet-i Rab.

İkinci bâb: Mürşid-i kâmil ve onun nişanları.

Üçüncü bâb: Ehl-i tarîkden olup yol kesiciler ve soğuk nefesliler ki âşık-ı sâdıkların yollarını kesmeye sa'y eden mülhidler.

Dördüncü bâb: Bey'at-ı zâhirî ve bey'atdan maksad nedir.

Beşinci bâb: Bey'at-ı bâtinî, yani bey'atin hakîkati.

4 *Bahrü'l-Velâye*, vr. 194 a.

5 *Kırım Müellifleri*, s. 10.

6 *Burhânü'l-Ârifîn*, vr. 2a.

Altıncı bâb: Vuslat nedir, fûrkat nedir, ârif-i bi'llah ile mülhid ve zındıkların farkı nedir, şeriatın, emir ve nehyin sırları nedir.

Yedinci bâb: Makâm-ı ma'rifet, makâm-ı ayne'l-yakîn, nefis, rûh, ma'rifet ve hakîkatin farkı nedir.

Sekizinci bâb: Cem', ba'de'l-cem', fenâ fi'llah, bekâ bi'llah ne demektir, vahdette kesret, kesrette vahdet bulmak nedir.

Dokuzuncu bâb: Hakîkat cihetinden Hakk'a vâsıl olmak ne demektir.

Onuncu bâb: Ehl-i tarîkten olup hakîkate vâsıl oldum zanneden hulûf, ittihâdî, devrânî gibi bâtil mezhep taraftarlarının beyânı.

On birinci bâb: İnsan vücûdunun anâsır-ı erba'adan teşekkülü.

Burhânü'l-Ârifin henüz basılmamıştır. Diyanet İşleri Başkanlığı Kütüphanesi esas alınarak lisans tezi hazırlanmıştır.⁷ Eserin tesbit edebildiğimiz yazma nüshaları şunlardır:

- Diyanet İşleri Başkanlığı Ktb. Yz. No. 1659.
- Milli Ktb. A- 2178-2.
- Milli Ktb. A- 2398-6.
- Milli Ktb. A- 623.
- Milli Ktb. A- 2022.
- Milli Ktb. A- 2183.
- Milli Ktb. A-1965.
- Süleymaniye Ktb. Êsad Ef. No. 1409.
- Süleymaniye Ktb., Dügümlü Baba, No: 20663.
- Millet Ktb. Ali Emiri, No: 8183.
- İstanbul Ün. Merkez Ktb. No: 9677.
- İstanbul Ün. Merkez Ktb. No: 9678.
- İstanbul Ün. Merkez Ktb. No: 9679.
- İstanbul Ün. Merkez Ktb. No: 9680.
- İstanbul Belediye Ktb., No: 3063.
- İstanbul Belediye Ktb., No: 3064.
- Tercüman Gazetesi Ktb., No: 97.
- Tercüman Gazetesi Ktb., No: 98.
- Hacı Selimağa Ktb. Hüdayı Ef. Bölümü, No: 1768.
- TÜYATOK, No: 8325.
- Marmara Ün. İlahiyat Fak. Ktb. No: 10714.
- İzmir İlahiyat Fak. Merkez Ktb., No: 18406.
- Yahya Aksoy'un özel kütüphanesindeki nüsha.

2. *Miftâhu Müşkilâtü'l-Ârifin Âdâbu Tariki'l-Vâsilin*: Kısaca Müşkilâtü'l-Ârifin diye tanınan eser, tasavvufî bir şerhtir. İsmi bazı nüshalarda "Müşkilâtü'l-Âlemîn, Müşkilâtü's-Sâdikîn" şeklinde geçmektedir.

Bursalı Mehmed Tahir Bey, Müşkilâtü'l-Ârifin'den "tasavvufî bir eser-i ârifâne" diye söz ederken⁸, Mehmed Şemseddin Efendi, Niyazî-i Mısrî'nin "Müşkilim var ey Hak dostları eylen reşâd" mısraı ile başlayan gazelinin şerhi olduğunu söyler.⁹ Selim Dîvâne kendisi, eseri evliyaullahın edebi, itikadî, sülûku, tevhidi, Hak'la kıyıamları, halkla muameleleri, peygamberler ve müşidlerin gönderilme sebepleri gibi konuları açıklamak amacıyla yazdığını belirtmektedir. Yazar, anlattığı konuları desteklemek üzere Niyâzî-i Mısrî, Eşrefoğlu Rûmî, Mehmed-i Bîcân, Şeyh Nâci, Şemsî, Aziz Mahmud Hüdâyî ve Seyyid Nesimî'den şiir ve beyitler alarak şerhlerini de yapmıştır. Eser yayımlanmıştır.¹⁰

Eserin tesbit edebildiğimiz yazma nüshaları şunlardır:

- Milli Ktb. A- 449.
- Atatürk Kitaplığı, K. Yz. 548.
- Süleymaniye Ktb. Ali Nihad Tarlan Kitapları, No: 167.
- Millet Ktb. Ali Emiri, No: 9045.
- Millet Ktb. Ali Emiri, No: 9046.
- İstanbul Belediye Ktb. No: 721.
- İstanbul Belediye Ktb. No: 1538.
- İstanbul Belediye Ktb. No: 2279.
- İstanbul Belediye Ktb. No: 3065.
- Tercüman Gazetesi Ktb No: 96.
- İstanbul Ün. Merkez Ktb. No: 9681.
- TÜYATOK, No: 9747.

3. *Divan*: Bağdatlı İsmail Paşa, Hediyyetü'l-Ârifin¹¹ ve Keşfî'z-zünûn Zeyli'nde¹² Selim Dîvâne'nin Türkçe Divan'ı bulunduğunu söylemektedir. Bursalı Mehmet Tahir Bey, Kırım Müellifleri'nde bu eserden söz etmediği halde¹³, Osmanlı Müellifleri'nde bir divançesinin olduğunu belirtir¹⁴ Kütüphanelerde yaptığımız çalışmalarda böyle bir divana rastlayamadık. Ancak, yukarıda sözü edilen iki eseri içinde yer alan şiirlerinden, onun divan tertip edebilecek güçte bir şair olduğu anlaşılmaktadır.

8 *Kırım Müellifleri*, s. 10.

9 *Gülzâr-ı Mısrî*, Kütüphanemizdeki müellif hattı yazma, s. 84-85.

10 Selim Divâne, *Miftâhu Müşkilâtü'l-Ârifin Âdâbu Tariki'l-Vâsilin*, Haz. Mustafa Tatcı, Ank. 1996.

11 *Hediyyetü'l-Ârifin Esmâü'l-Müellifin ve Âsâü'l-Musannifin*, C. I, s. 404.

12 *İzâhü'l-Meknûn fi'z-Zeyli alâ Keşfî'z-Zünûn an Esâmî'l-Kütübi ve'l-Funûn*, C. I, s. 509.

13 *Kırım Müellifleri*, s. 10-11.

14 *Osmanlı Müellifleri*, C. I, s. 188.

Şiirleri:

Selim Dîvâne'nin divanı henüz elimize geçmemiştir. Aşağıda vereceğimiz şiirler Burhânü'l-Ârifin'in Diyanet İşleri Başkanlığı nüshası¹⁵ ve Miftâhü Müşkilâti'l-Ârifin Âdâbu Tarîki'l-Vâsılîn'in Millî Kütüphane nüshasından¹⁶ alınmış, vezin ve anlam yönünden aksaklık görülen beyitlerde zikredilen diğer nüshalardan yararlanılmıştır.

Selim Dîvâne, hece vezniyle de şiir yazmakla birlikte, çoğunlukla aruz veznini kullanmıştır. Şiirlerde yer yer vezin kusurları görülmektedir.

- 1 -

Fâilâtün fâilattin fâilâtün fâilün

Yine arz itdi cemâlin cânımın cânânesi
Olmuşam cân ile anun şimdi ben dîvânesi

İrdi bir sır sem'-i cânâ külli fânî ol diyü
Ol sebebden nâra yetdi vücudum pervânesi

Yaradılmadan bu cihân anda ben âşık idüm
Anun için bunda oldum abdal-ı uryânesi

Gice vü gündüzi ben fark eylemekden kalmuşam
İçmişem aşkun şarâbın olmuşam mestânesi

Levhine Dîvâne yazdı bu Selim'ün adını
Böyle Mecnûn-ı şeydânun¹⁷ dünyâ vü ukbâ nesi ?¹⁸

- 2 -

Fâilâtün fâilattin fâilâtün fâilün

Çün bana Mecnûn dinildi dostumun mecnûniyem
Ehl-i aklun akli irmez bir aceb dîvâneyem

Anlamaz ehl-i şerî'at ilmümün bir katresin
Katremün katresi cihân ben anun ummâniyem

15 Diyanet İşleri Başkanlığı Ktb. No: 1659.

16 Millî Ktb. A-449.

17 Bu kelime vezin bozulmaktadır.

18 *Burhânü'l-Ârifin*, vr. 11 b.

Halk olunmazdan bu mahlûk zâtıla bir zât idüm
Zuhûrum¹⁹ hikmeti böyle unsurun devrânıyem

Yok iken Hızır'un nişânı ilm idi ledün bana
"Len terânî" ben dimişem âlemün sultânıyem

Aldı aklın külli varın bu Selîm Dîvâne'nün
Varlığım külli anundur ben anun burhâmıyem²⁰

- 3 - 21

Mevlâm senün vaslına varum vireyüm cânım
Nefsimün benliğini kurbân ideyüm cânım

N'idem sensüz cihânı yâ hûr ile gilmânı
Cümlesin dîdâruna müjde vireyüm cânım

Aşkının kül-hânında bu vücûdum varını
Yakayum yandurayum nâra urayum cânım

Yokluğumu arz idüp Hazret'ün dergâhına
Yaş yirine gözümden kanlar dökeyüm cânım

Geçüp cân u başumdan Hallâc-ı Mansûr gibi
Ene'l-Hak cezbeseñün tablın urayum cânım

Aşkun dârına senün ben de boynum eğeyüm
Elüm ile urganum kendüm çekeyüm cânım

Bu Selîm Dîvâne'yi zâtunda mahv eyleyüp
Vahdetün deryâsında cevlân ideyüm cânım²²

- 4 -

Fâilâtün fâilatün fâilâtün fâilün

Bir aceb sırta yetişdüm beni hayvân anlamaz
Defter-i benlüği sildüm ehl-i dîvân anlamaz

19 Bu kelimedede vezin bozulmaktadır.

20 *Burhânü'l-Ârifîn*, vr. 13 b.

21 Bu şiir hece vezniyle yazılmıştır.

22 *Burhânü'l-Ârifîn*, vr. 14 a.

Âteş-i aşka yanaram her seher pervâne-vâr
Doldı sînem âteş ile nâr-ı sûzân anlamaz

Ben ki ol abdâl-ı aşkam kimse bilmez hâlümü
Bulmuşam Hakk ile vuslat anı nâdân anlamaz

Ki aceb mi ehl-i râza hâlümü keşf eylesem
Himmet-i merdân n'idüğün anı her cân anlamaz

Bulmuşam mürşid-i kâmil kâlümü hâl eyledi
İçmeyen dilden hayâtın âb-ı hayvân anlamaz

Ben Selîm Dîvâne'yem varlığımı mahv eyledüm
Varlığından geçmeyenler sırr-ı Sübhân anlamaz²³

- 5 -

Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

Hamdülillah nûrile nûrâna irdüm ben bugün
Açılup basîretüm irfâna irdüm ben bugün

Âteş-i aşk ile yanup vâlih ü hayrân iken
İrdi bir nûr-ı tecellî câna irdüm ben bugün

Eyledüm taklîdi tahkik mâsivâyı terk idüp
Cezbe-i Rahmân ile Sübhân'a irdüm ben bugün

Gitdi kesret geldi vahdet cümle âlem ser-te-ser
Mahv olup sûretle esmâ câna irdüm ben bugün

Kalkdı cezbeyle vücûdı bu Selîm Dîvâne'nün
"Küntü kenz"ün sırrıyam kim kâna irdüm ben bugün²⁴

- 6 -

Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

Âteş-i aşka yakup cismümi biryân eyledün
Kıldı celâlün tecellî beni vîrân eyledün

23 *Burhânü'l-Ârifîn*, vr.5 b.

24 *Burhânü'l-Ârifîn*, vr.21 a-b.

Ey efendüm aşkınun ben dilde yakdum âteşin
Küllü küll oldı vücûdum hâke yeksân eyledün

Aşk ile yanmakdı her dem âşıkun eğlencesi
Cennetü'l-ahlâkı şâhum bana nîrân eyledün

"Len terânî" si Mûsâ'nun²⁵ hep "terânî"dür bana
Dahi cemâlün yüzinden bana seyrân eyledün

Hâlüme itmeme şikâyet ko yanayum aşkuna
Dil-i vîrânemde çünki anı mihmân eyledün

Çâr-unsurdan cemâlün nûrını arz eyleyüp
Bu Selîm Dîvâne'yi vâlih ü hayrân eyledün²⁶

- 7 -

Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

Gice gündüz işüm âh u zâr u efgân oldı gel
Bu benüm dîvâne gönlüm gel ki vîrân oldı gel

Âteş-i aşkun derûnum yakdı ber-bâd eyledi
Söndüremez bahr-ı ummân bitdi kül-hân oldı gel

Kör olan görmez yüzünde vech-i Hakk'ı seyyidüm
Gören ol vechi yüzünde ehl-i îmân oldı gel

Rûz u şeb isterdüm ey dost nûr-ı hüsnünden meded
Anı bildüm ki bu derdüm bana dermân oldı gel

Vuslatundur bu dil-i mecrûhun ey dost çâresi
Gel ki bu bî-çâre âşık yandı bî-cân oldı gel

Varlığı mahv oldı gitdi bu Selîm Dîvâne'nün
Gitdi benlük geldi senlük cümle yeksân oldı gel²⁷

25 Bu kelimedede vezin bozulmaktadır.

26 *Burhânü'l-Ârifîn*, vr. 26 a.

27 *Burhânü'l-Ârifîn*, vr. 43 b.

- 8 -

Fâilâtün fâilatün fâilâtün fâilün

Fürkatün odına yandım gitdi cânım gel yetiş
Hızr-veş vaslun hayâtın sun cânânum²⁸ gel yetiş

Şânına levlâk dinildi şâh-ı kevneyn seyyidüm
İt şefâ'at kıl tecellî bana cânım gel yetiş

Secdegâhumdur cemâlün ma'bûd-ı mutlak bana
Sende mahv itdüm vücûdum dîn ü îmânım gel yetiş

Ruhların altında gördüm semme vechu'llâhı ben
Gösteren nûr-ı ilâhîden nişânım gel yetiş

Ey aceb Mecnûnun oldum sultân-ı âlem ben senün²⁹
Kalmadı nâm ile şânım nâmus ârum gel yetiş

Âteş-i aşkunda yandı bu Selîm Dîvâne gel
Varluğum mahv oldu sende bende varım gel yetiş³⁰

- 9 -

Fâilâtün fâilatün fâilün

Sürüp ismün dilde tekrâr eylerem
Varluğum senünle ben var eylerem

Koma beni itmeyem derdile âh
Yakarım dünyâyı hep nâr eylerem

Aşk-ı pâkün boynuma zencîrini
Takmışam Mansûr olup dâr eylerem

"Ene Hakk"ı mahv idüp sende şehâ
"Hüve Hak" zikrini her bâr eylerem

Beni sende seni Hak'da mahv idüp
Hakk'ı sende seyyidüm var eylerem

28 Bu kelimedede vezin bozulmaktadır.

29 Bu mısradada vezin bozulmaktadır.

30 *Burhânü'l-Ârifin*, vr. 43 b - 44 a.

Cemâlünden³¹ okuyup âyetleri
Şerh idüp ledünni tekrâr eylerem

Vech-i pâkûn ismidür ümmü'l-kitâb
Bu Selîmî anı ezkâr eylerem³²

- 10 -

Fâilâtün fâilâtün fâilün

Aşkun ile ben beni mahv eylerem
Senün ile sen oluban söylerem

Aşk-ı pâkûn şâh-ı kevneyn seyyidüm
Gör neler didürtdi beyân eylerem

Ruhların altından okuyup bunu
Ders-i hüsnün şerhin ayân eylerem

Dilden açup hüsnünün defterini
Yedi saydum ana î mân eylerem

Tâ elestden aşkunun mesti idüm
Şimdi nevbet değdi destân eylerem

Meh cemâlün şerhin idüp bir kitâb
Bu Selîm'e anı burhân eylerem³³

- 11 -

Mef'ûlü mef'âilü mef'âilü fe'ûlün

Ey yâr-ı cinân ten ile cânım senün olsun
Mezheb ile dîn ile imânum senün olsun

Evrâd ile ezkâr ile esmâm senün olsun
Hüccet vireyüm büsbütün âlem senün olsun

Aşkunla senün varluğımı hep sana virdüm
Bendeki olan kâl ile hâlüm senün olsun

31 Bu kelimedede vezin bozulmaktadır.

32 *Burhânü'l-Ârifîn*, vr. 44 a; *Miftâhu Muşkilâti'l-Ârifîn*, vr. 19 a.

33 *Burhânü'l-Ârifîn*, vr. 44 a.

Yüzünde olan nûr ile envârını gördüm
Bana sebep ol küllile varum senün olsun

Ağlatma beni nûr-ı Muhammedi seversen
Yakma meded ol kalb-i hazînüm senün olsun

Dîvâne Selîm mahv oluban çıksın aradan
Bi'l-cümle olan nâm ile şânüm senün olsun³⁴

- 12 -³⁵

Cihânda kutbü'l-aktâbı
Hüseyn Sultân hû kutb-ı âlem hû
Allah'ın mazhar-ı tâmmı
Hüseyn Sultân hû kutb-ı âlem hû

Deryâ-yı vahdet dürridür
Abdülkâdir'in sırrıdır
İsm-i A'zam virdidür
Hüseyn Sultân hû kutb-ı âlem hû

Gönlüne giren şâd olur ✦
Cümle gamdan âzâd olur
İlmu'llahda üstâd olur
Hüseyn Sultân hû kutb-ı âlem hû

Baş açık gezdüm cihânı
Bulmadum böyle sultânı
Bundadır sırr-ı Geylanî
Hüseyn Sultân hû kutb-ı âlem hû

Bir nazar kılsa bir cânâ
İrgürür anı cânâna
Vuslat bulur ol Sübhân'a
Hüseyn Sultân hû kutb-ı âlem hû

Bilmedüm kadrün n'ideyüm
Pâyına yüzüm süreyüm
Afv itsün cürmüm dileyüm
Hüseyn Sultân hû kutb-ı âlem hû

³⁴ *Burhânü'l-Ârifîn*, vr. 37 b - 38 a; *Miftâhu Müşkilâti'l-Ârifîn*, vr. 10 a.
³⁵ Şiirin bazı dörtlükleri 8, bazıları 7'li hece vezniyle yazılmıştır. Müttekerrir mısralarda ise iki hece fazladır.

Mürşidüm cânânım oldur
Söyler dilüm cânım oldur
Kuluyam sultânım oldur
Hüseyn Sultân hû kutb-ı âlem hû

Selîm Dîvâne'ye meded
Andan irdi kalmadı derd
İsmi olsun dilümde vird
Hüseyn Sultân hû kutb-ı âlem hû³⁶
- 13 -³⁷

Feyz irişdi pîrümden
Yönüm Allâh'a döndüm
Geçdüm cân u serümden
Yönüm Allâh'a döndüm

N'idem şâl u kabâyı
Hem hırka vü abâyı
Fânî bilüp dünyâyı
Yönüm Allâh'a döndüm

Zâhid alsun kerâmet
Ben istemem velâyet
Yeter bana melâmet
Yönüm Allâh'a döndüm

Terk eyledüm taklîdi
Hem istemem tahkîki
Satın alup yokluğı
Yönüm Allâh'a döndüm

Çaldım melâmet tablın³⁸
Hiçe saydım varımı
Aşka yakup kârımı
Yönüm Allâh'a döndüm

Aşka düşüp yanayım
Mahv-ı Mutlak olayım
Fenâ-ender-fenâyım
Yönüm Allâh'a döndüm

36 *Burhânü'l-Ârifin*, vr.44 a; *Miftâhu Müşkilâti'l-Ârifin*, vr. 8 b.

37 Hece vezniyle yazılmıştır.

38 Bu mısradaki bir hece fazladır.

Ben Selîm-i Dîvâne
Geldüm bunda seyrâne
Düşüp şöyle hayrâne
Yöntüm Allâh'a döndüm³⁹

BİBLİYOGRAFYA

- Bağdatlı İsmail Paşa, *Hediyetü'l-Ârifîn Esmâü'l-Müellifîn ve Âsârü'l- Musannifîn*, C. I, İst. 1951.
- Bağdatlı İsmail Paşa, *İzâhü'l-Meknûn fi'z-Zeyli alâ Keşfi'z-Zünûn an Esâmî'l-Kütübi ve'l-Fünûn*, C. I-II, İst. 1972.
- Bursalı Mehmed Tahir, *Osmanlı Müellifleri*, C. I, İst. 1333.
- Bursalı Mehmed Tahir, *Osmanlılar Zamanında Yetişen Kırım Müellifleri*, Haz. Mehmet Sarı, Ank. 1990.
- Ceyhan, Mümine, *Selim Dîvâne ve Eseri Burhânü'l-Ârifîn*, Gazi Eğt. Fak. Türk Dili ve Ed. Böl. Mezuniyet Tezi, Ank. 1994.
- Evlialar Ansiklopedisi*, Tercüman Gazetesi Yayını, C. III, İst. 1990.
- Evlialar Ansiklopedisi*, Türkiye Gazetesi Yayını, C. X, İst. 1992.
- Hüseyin Vassaf, *Sefîne-i Evliyâ*, Haz. Ali Yılmaz - Mehmet Akkuş, C. I, İst. 1990.
- Köstendilli Şeyhî Süleyman, *Bahru'l-Velâye*, Berlin Ktb. NO: 1683, Sıra: 998.
- Selim Divane, *Miftâhü Müşkilâti'l-Ârifîn Âdâbu Tarîki'l-Vâsulîn*., Haz. Mustafa Tatçı, Ank. 1996.
- Tuman, Nail, *Tuhfe-i Nâilî*, MEB Yayınlar Dairesi Başkanlığı Ktb., No: B-870.
- Ulusoy, Mehmed Şemseddin, *Gülzâr-ı Mısrî*, Kütüphanemizdeki müellif hattı yazma.

39 *Burhânü'l-Ârifîn*, vr. 37 a- b.